

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

*Думич Юлія
Науковий керівник – доц. Дзись Тарас*

КОНЦЕПЦІЯ ВІЙНИ В ТВОРЧОСТІ ЕРІХА МАРІЇ РЕМАРКА

Еріх Марія Ремарк — один з найвидатніших письменників ХХ століття, чия літературна спадщина значною мірою визначена його особистим досвідом на полях Першої світової війни. Війна стала ключовою темою його творчості, в якій він досліджує глибокі психологічні, моральні та соціальні наслідки військових конфліктів. У його творах війна постає не тільки як фізичне знищення, але і як руйнівна сила, що трансформує життя людей, спустошує їхню душу і спотворює світогляд.

Метою нашого дослідження є окреслення та з'ясування концепції війни в творчості Еріха Марії Ремарка.

Роман «На Західному фронті без змін» (1929) є найбільш відомим твором Ремарка, який став класичним зображенням жахів Першої світової війни. Оповідь ведеться від імені головного героя – дев'ятнадцятирічного Пауля Боймера, що представляє нам своїх бойових товаришів - Альберта Кропа, Мюллера, Леєра, Гайє, Станіслава Качинського. У центрі роману — їх доля, вони змушені були залишити свої мирні професії та життя, щоб опинитися в окопах, де панує смерть, страх і безнадія. Війна в цьому творі постає як абсолютне зло, що не має жодного виправдання.

Ремарк підкреслює, що війна не тільки вбиває фізично, але й знищує моральні та духовні орієнтири людини. Герої роману втрачають віру в ті ідеали, з якими вони пішли на фронт, і поступово втрачають сенс життя.

Як приклад цьому, ми можемо бачити цитату: «Wir sind keine Jugend mehr. Wir wollen die Welt nicht mehr stürmen. Wir sind Flüchtende. Wir flüchten vor uns. Vor unserem Leben. Wir waren achtzehn Jahre und begannen die Welt und das Dasein zu lieben; wir mußten darauf schießen. Die erste Granate, die einschlug, traf in unser Herz. Wir sind abgeschlossen vom Tätigen, vom Streben, vom Fortschritt. Wir glauben nicht mehr daran; wir glauben an den Krieg.» [4, с. 65]

Солдати переживають глибоке розчарування, відчуження та зневіру, що перетворює їх на "втрачене покоління". Концепція війни в цьому романі зосереджена на її безглуздості та руйнівному впливі на людську природу.

У романі «Повернення» (1931) Ремарк продовжує досліджувати наслідки війни, зосереджуючи увагу на тому, як вона впливає на тих, хто повернувся з фронту.

Еріх Марія Ремарк фокусується на післявоєнному світі та викликах, з якими стикаються ветерани після повернення з війни додому. Автор показує глибоке відчуження та розчарування, які відчувають воїни до світу, який невізнанно змінився під час їх відсутності. Крізь призму головних героїв Ремарк показує, як війна змінює людей та те, як вони є тепер чужими у власному домі. У ці перші повоєнні місяці, ще більшою мірою проявилися відчайдушна безвихідь і туга людей, що не знали, не бачили шляху, щоб вирватися з жорстокої дійсності. Ми бачимо іронію в епіграфі до цієї книги: «Солдати, повернені батьківщині, хочуть знайти дорогу до нового життя». І ця іронія розкривається в кінці книги, коли герой, якому не знайшлося заняття після повернення на батьківщину, вирушає у подорож на пошуки місця, де він зможе відчути себе потрібним. [1, с. 153]

Еріх Марія Ремарк показує, що війна не закінчується на полі бою; її наслідки проникають у повсякденне життя, змінюючи світогляд людей і створюючи нові соціальні та психологічні конфлікти. У цьому романі війна постає як процес дегуманізації, що стирає межі між добром і злом, перетворюючи людей на механізми, позбавлені емпатії та моральних принципів.

Роман «Час жити і час помирати» (1954) є одним з найбільш зрілих творів Ремарка, де він зосереджується на моральних питаннях, пов'язаних з війною. Герой роману, німецький солдат Ернст Гребер, стикається з жорстокими реаліями війни на Східному фронті під час Другої світової війни. Війна тут показана як неминуче зло, що показане в наступній цитаті Гребера:

«Die Lüge, die Unterdrückung, das Unrecht, die Gewalt. Un dich meine den Krieg. Den Krieg, und wie wir ihn führen — mit Sklaven lagern, Konzentrationslagern und dem Massenmord an Zivilisten». [3, с. 206]

Перші шість розділів книги присвячено детальному опису жахів війни, конкретизації стану фашистської армії. Головний персонаж, Ернст Гребер, з радістю їде у відпустку, очікуючи побачитись із батьками, забути хоча б на три відведені йому тижні про вбивства і руйнування. Проте, навіть, якщо він поїхав з фронту, для Ернста не змінюється загальна картина руйнувань. Він усвідомив, що війна не оминула й його рідне місто:

«Er blieb stehen. Es war kein Schornsteinrauch; auch kein Holzfeuer; es war Brandgeruch». [3, с.86].

З цього моменту поступово відбувається усвідомлення військовим того, що ця війна не є священною і правильною, як їх переконувало керівництво, – це безжальна, загарбницька війна, з якої вони вийдуть переможеними і зломленими морально. [2, с. 129]

Отож, резюмуючи, можна сказати, що концепція війни у творчості Еріха Марії Ремарка є багатогранною і глибоко особистою. Війна у його романах постає як руйнівна сила, що знищує не лише тіла, але й душі людей, залишаючи їх зневіреними, відчуженими та спустошеними. Ремарк показує, що війна — це не просто військовий конфлікт, але і глибока моральна криза, що ставить під сумнів саму сутність людської природи.

Його твори є важливими для розуміння того, як війна впливає на особистість і суспільство, а також для осмислення моральних викликів, що стоять перед людиною у воєнний час. Творчість Ремарка залишається актуальною і в наш час, нагадуючи про те, що війна ніколи не буває без наслідків і завжди залишає глибокий слід у душах тих, хто її пережив.

ЛІТЕРАТУРА

1. Герменевтика і проблеми літературознавчої інтерпретації. За ред. Р. Гром'яка. Тернопіль: РВВ ТНПУ, 2006. 286 с.
2. Кісельова А., Завальська Л. Зарубіжна література : навч.-метод. посіб; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 290 с.
3. Огульчанська О. Свій/чужий хронотоп у романі Еріха Марії Ремарка «Час жити і час помирати». Наукові записки. Кіровоград, 2016. Вип. 148. С. 368.
4. Die Geneze Literarischer Texte: Modelle und Analysen (Hrsg von Alex Gellhaus...) Würzburg: Königshausen und Neuman, 1994. 361 s.
5. Erich Maria Remarque. Zeit zu Leben und Zeit zu sterben: Kiepenheuer & Witsch GmbH, 1954. 450 s.
6. Erich Maria Remarque, Im Westen nichts Neues: Kiepenheuer & Witsch GmbH, 1989. 204 s.
7. (дата звернення 9.09.2024)

*Олександра Щур
Науковий керівник – доц. Наталія Вирста*

СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКОРОЧЕНЬ У НІМЕЦЬКІЙ МОВІ

Абревіатура в лінгвістиці означає процес скорочення слів або фраз. Похідне від латинського терміну *abbreviatio* («скорочення») стало більш систематизованим як лінгвістичний процес протягом 1920-х і 1930-х років.

Лінгвісти виокремлюють різні типи аббревіатур, як-от ініціалізми, котрі утворені початковими літерами або звуками фрази: Міністерство внутрішніх справ скорочено до МВС, вимовляється [emvees]. Також розглядають складове скорочення, де фрази скорочуються до перших складів кожного слова, наприклад як у державна промисловість перетворюється на держпром, а також часткова аббревіатура слів, що передбачає скорочення окремих слів до їх початкових сегментів, наприклад спеціаліст скорочено до спец.

У мовознавстві аббревіація вважається унікальним словотворчим способом, але ці скорочені форми часто не розглядаються як повноцінні слова. Таке твердження виникає через те, що аббревіатури не виникають шляхом звичайних процесів словотворення.

Мета статті - дати аналіз структурно-семантичним особливостям аббревіатур у німецькій мові з урахуванням розрізнення типів скорочень: *Akronum*, *Initialwort*, *Silbenwort*.